

ОПШТИ ПОЈМОВИ У САОБРАЋАЈУ

Поједини изрази употријебљени у овом Закону имају сљедећа значења:

- 1) **аутобус** је моторно возило намијењено за превоз лица које, осим сједишта за возача, има више од осам сједишта;
- 2) **аутопут** је јавни пут посебно изграђен и намијењен искључиво за саобраћај моторних возила, који је као аутопут означен прописаним саобраћајним знаком, који има двије физички одвојене коловозне траке за саобраћај из супротних смјерова, са по најмање двије саобраћајне траке и траком за принудно заустављање возила, без укрштања с попречним путевима и жељезничким или трамвајским пругама у истом нивоу и у чији саобраћај се може укључити, односно искључити само одређеним и посебно изграђеним прикључним јавним путевима на одговарајућу коловозну траку аутопута;
- 3) **бицикл** је возило опремљено педалама, које има најмање два точка и које се покреће снагом возача, а може бити додатно опремљено помоћним електромотором чија највећа трајна номинална снага није већа од 0,25 kW и максималне брзине кретања до 25 км на час;
- 4) **мопед** је моторно возило с два точка чија радна запремина мотора није већа од 50 цм³, а снага код електричних мотора не прелази 4kW, или на три точка, чија радна запремина мотора није већа од 50 цм³, или снага мотора код мотора с унутрашњим сагоријевањем и електричних мотора није већа од 4kW, и које на равном путу не може развити брзину већу од 45 км/х;
- 5) **лаки мотоцикл** је моторно возило с два точка или с три асиметрично постављена точка (с бочном приколицом), чија је запремина мотора већа од 50 цм³ и не прелази 125 цм³, а снага мотора не прелази 11 kW и који на равном путу може развити брзину већу од 45 км/х.
- 6) **бициклистичка стаза** је изграђена саобраћајна површина намијењена за саобраћај бицикала и мопеда, која се протеже уздуж коловоза и која је од њега одвојена и обиљежена прописаним саобраћајним знаком;
- 7) **бициклистичка трака** је дио коловоза намијењен за саобраћај бицикала и бицикала с мотором, која се протеже дуж коловоза и која је обиљежена уздужном линијом на коловозу;
- 8) **брзи пут** је јавни пут намијењен за саобраћај искључиво моторних возила, с једном или двије раздвојене коловозне траке, који има све раскрснице у два или више нивоа с попречним путевима и другим саобраћајницама (жељезничким или трамвајским пругама), према правилу нема зауставних трака и који је као такав означен прописаним саобраћајним знаком;
- 9) **Централни регистар** је евиденција о свим возачима и возилима;
- 9а) **четвероцикл** је моторно возило на четири точка с масом неоптерећеног возила мањом од 400 кг, без масе акумулатора код електричних возила и чија највећа нето снага мотора не прелази 15 kW;
- 9б) **европски извјештај о саобраћајној незгоди** је прописани образац који учесници у саобраћајној незгоди попуњавају након саобраћајне незгоде;

- 9ц) инструктор вожње је лице које је стекло услове да обавља оспособљавање из управљања моторним возилом;
- 9д) **испитивач** је лице које је стекло услове да врши испитивање из познавања прописа о безбједности саобраћаја на путевима или из управљања моторним возилом;
- 10) **пут** је сваки јавни пут и некатегорисани пут којим се обавља саобраћај;
- 11) **пут резервисан за саобраћај моторних возила** је јавни пут по којем могу саобраћати само моторна возила и који је као такав означен прописаним саобраћајним знаком;
- 12) **страна возачка дозвола** је возачка дозвола и међународна возачка дозвола коју је издао надлежни орган стране државе;
- 13) **јавни пут** је површина од општег значаја за саобраћај, којег свако може слободно користити под условом одређеним законом и који је надлежни орган прогласио јавним путем, као и улице у насељу;
- 14) **колона** је низ од најмање три возила (осим бицикла, трактора, радне машине и запрежног возила) која су заустављена на путу, или се на блиском међусобном одстојању крећу истом саобраћајном траком у истом смјеру при чему су брзина кретања возила и поступања возача међусобно условљени и између којих, без ометања, не може ући друго возило;
- 15) **коловоз** је дио површине пута намијењен првенствено за саобраћај возила;
- 16) **коловозна трака** је уздужни дио коловоза намијењен за саобраћај возила у једном смјеру, с једном или више саобраћајних трака;
- 16а) **контролор техничке исправности** је лице које је стекло услове да на станици техничког прегледа врши контролу техничке исправности возила;
- 17) тачка 17. избрисана
- 18) **лака приколица** је прикључно возило чија највећа дозвољена маса није већа од 750 кг;
- 19) **лаки четвороцикл** је моторно возило с четири точка с масом неоптерећеног возила мањом од 350 кг, без масе акумулатора код електричних возила, чија највећа брзина није већа од 45 км/х и чија радна запремина није већа од 50 цм³ или чија највећа снага није већа од 4 kW код осталих мотора, или чија највећа трајна снага није већа од 4 kW код електромотора;
- 20) **лиценца** је јавна исправа коју је издао надлежни орган и којом се доказује испуњавање прописаних услова и оспособљености за обављање одређених послова из области безбједности саобраћаја;
- 21) **локални пут** је јавни пут који повезује насеља на територији општине или који је значајан за саобраћај на територији општине;
- 22) **магистрални пут** је јавни пут који повезује веће градове и важнија привредна подручја Босне и Херцеговине и који се надовезује на мрежу одговарајуће категорије путева са сусједним државама;
- 22а) **пут са макадамским застором** је пут који је изграђен од два слоја туцаника у уваљаном стању.
- 23) **мања материјална штета** је штета у саобраћајној незгоди настала на возилу на којем нису оштећени витални дијелови и склопови и које се може самостално кретати на путу;
- 24) **маса возила** је маса празног возила с пуним резервоаром горива, прибором и опремом предвиђеним за возило;
- 25) **међународна возачка дозвола** је јавна исправа коју издаје овлашћена организација на

основу националне возачке дозволе те државе;

26) **мимоилажење** је пролажење возилом поред другог возила које се по истом коловозу креће из супротног смјера;

27) **мотоцикл** је моторно возило с два точка или с три асиметрично постављена точка (с бочном приколицом), код кога је радна запремина мотора већа од 125 цм³ и које на равном

путу може развити брзину већу од 45 км/х;

28) **мотокултиватор** је моторно возило с једном или двије осовине и погонским мотором до 12 kW, конструирано да вуче, потискује или носи оруђа за разне пољопривредне радове;

29) **мијењање саобраћајне траке** је прелажење возилом из једне у другу саобраћајну траку за саобраћај у истом смјеру због престројавања или дозвољеног бржег кретања;

30) **моторно возило** је возило које се покреће снагом сопственог мотора и које је првенствено намијењено за превоз лица или терета на путу, или вучу прикључног возила, осим возила која се крећу по шинама и помоћних пјешачких средстава;

31) **највећа дозвољена маса** је маса возила заједно с његовом носивошћу;

32) **насеље** је изграђен, настањен, просторно и функционално обједињен дио насељеног мјеста у ком су јавни путеви изграђени са уређеним тротоаром и ивичњаком поред којег се

налази најмање са једне стране ред кућа или група зграда и чије су границе обиљежене саобраћајним знаком за обиљежавање насеља;

32а) **насељено мјесто** представља просторну јединицу у Босни и Херцеговини која обухвата једно или више насеља са подручјем које припада том насељеном мјесту, чији се

назив и територија уређују посебним законима и чија је територија означена саобраћајним

знаком за обиљежавање насељених мјеста;

33) **некатегорисани пут** је површина која се користи за саобраћај према ма ком основу и који је доступан већем броју разних корисника (сеоски, пољски и шумски пут, путеви на насипима за одбрану од поплава, простори око бензинских пумпи, паркиралишта и сл.);

34) **носивост** је дозвољена маса до које се возило смије оптеретити, према декларацији произвођача возила;

35) **обилажење** је пролажење возилом поред заустављеног или паркираног возила или другог објекта који се налази на саобраћајној траци којом се возило креће;

36) **обиљежени пјешачки прелаз** је дио површине коловоза намијењен за прелажење пјешака преко коловоза, обиљежен ознакама на коловозу и одговарајућим саобраћајним знаком;

36а) **одстојање** је најкраћа уздужна удаљеност између најистуренијих тачака возила или лица, односно других објеката;

36б) **олдтимер** је моторно возило произведено прије тридесет и више година, које је ради његовања историјских наслеђа и техничке културе сачувано или поново састављено у изворном облику.

37) **орган надлежан** за је орган надлежан за одређене послове утврђен уставом и законом

Босне и Херцеговине, ентитета, кантона и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине;

38) **осовинско оптерећење** је дио укупне масе возила која се преко осовина возила преноси на водоравну подлогу у стању мировања возила;

39) **паркирање** возила је прекид кретања возила дужи од пет минута осим прекида који се прави да би се поступило по знаку или правилу којим се регулише саобраћај;

39а) **пчеларско возило** је моторно или прикључно возило намијењено или конструкцијски прилагођено искључиво за превоз пчелињих заједница (кошница), те се на њему не смије

превозити никакав други терет;

40) **пјешачка зона** је уређена саобраћајна површина намијењена за кретање пјешака у којој је дозвољено кретање моторних возила с посебним одобрењем;

41) **пјешачко острво** је уздигнута или на други начин обилежена површина која се налази

на коловозу и која је одређена за привремено задржавање пјешака који прелазе преко коловоза, или улазе у возило и излазе из возила јавног саобраћаја;

42) **пјешак** је лице које учествује у саобраћају, а не управља возилом, нити се превози у возилу или на возилу, лице које властитом снагом гура или вуче возило, ручна колица, дјечије превозно средство, бицикл, мопед или покретна колица за немоћна лица, лице у покретној столици за немоћна лица коју покреће властитом снагом или снагом мотора, ако

се при томе креће брзином човјечијег хода, као и лице које клизи клизаљкама, скијама, санкама или се вози на котуралкама;

43) **полукружно окретање** је окретање возила за 180 степени, у односу на дотадашњи смјер кретања, ради укључења у супротни саобраћајни ток;

44) **полуприколица** је прикључно возило без предње осовине, конструисано тако да се својим предњим дијелом ослања на вучно возило;

45) **потврда о регистрацији** је јавна исправа коју за регистровано возило издаје надлежни

орган;

45а) **предавач** је лице које је стекло услове да врши оспособљавање из познавања прописа

о безбједности саобраћаја на путевима;

46) **прегледност** подразумијева простор који учесник у друмском саобраћају може видјети

с мјеста на којем се налази;

47) **претицање** је пролажење возилом поред другог возила које се креће у истој саобраћајној траци и истом смјеру;

48) саобраћајна дозвола је јавна исправа коју је издао надлежни орган и којом се доказују власништво и период важења регистрације одређеног возила, његове техничке и друге особине и карактеристике;

49) **потврда о власништву возила** је јавна исправа коју је издао надлежни орган и којом се доказују власништво одређеног возила, његове техничке и друге карактеристике;

50) **посебни објекат на путу** је опрема на путу постављена ради смањења брзине кретања

возила на мјестима гдје је посебно угрожена безбједност учесника у саобраћају;

51) **престројавање** је заузимање таквог положаја возилом на саобраћајној траци и на таквој удаљености од раскрснице или другог мјеста на путу из којег се на безбједан начин може извести наредна допуштена радња возилом (скретањем, окретањем, заустављањем и

сл.);

52) **прикључно возило** је возило намијењено да буде вучено моторним возилом, било да је

конструисано као приколица или као полуприколица;

52а) **прикључак за извођење радова** је измјенљиво оруђе које служи за обављање пољопривредних, шумских или других радова, и које се у сврху извођења радова поставља

или прикључује на моторно возило;

52б) **прикључно возило за трактор** је прикључно возило које је намијењено да га вуче искључиво трактор;

53) **саобраћајна трака** за возила јавног градског превоза је обиљежени уздужни дио коловоза намијењен за возила јавног градског превоза путника, кад су у возилу путници;

54) **пропуштање возила** је радња коју је у одређеним случајевима возач дужан извршити заустављањем возила, смањивањем брзине кретања или прекидањем радње коју изводи возилом, и то на начин који не приморава возача другог возила да нагло мијења правац или брзину кретања;

55) **путнички аутомобил** је моторно возило намијењено за превоз лица које, осим сједишта за возача, има највише осам сједишта;

56) **саобраћајна незгода** је догађај на путу или који је започет на путу, у којем је учествовало најмање једно возило у покрету и у којем је једно или више лица погинуло или повријеђено или је настала материјална штета.

57) **саобраћајна трака** је обиљежени или необиљежени уздужни дио коловоза чија је ширина довољна за несметан саобраћај једног реда возила;

57а) **саобраћајна сигнализација** је систем средстава, уређаја и ознака за регулисање и вођење саобраћаја;

57б) **саобраћајни знак** је знак којим се употребом графичких или свјетлосних или бројчаних или словних ознака или других симбола учесници у саобраћају упозоравају на опасности на путу, стављају им се до знања ограничења, забране и обавезе, односно дају обавјештења потребна за безбједно кретање по путу;

58) **саобраћајна трака за принудно заустављање возила** је обиљежени уздужни дио коловоза на аутопуту и на одређеним мјестима на путу вишег ранга, као и у тунелима и галеријама, намијењена за принудно заустављање возила;

59) **саобраћајна трака за спора возила** је уздужни дио коловоза намијењен за возила која спором вођњом смањују проток саобраћаја;

60) **саобраћајна трака за убрзавање** је дио коловоза намијењен за укључивање возила у саобраћај са споредног пута, односно других прилазних путева с објеката поред путева;

61) **саобраћајна трака за успоравање** је дио коловоза намијењен за искључивање возила из саобраћаја на путу;

61а) **систем провјере безбједности** (RSI – Road Safety Inspection) представља процедуру независне провјере постојећих јавних путева у погледу безбједности;

61б) **систем ревизије безбједности** (RSA – Road Safety Audit) представља процедуру независне ревизије пројеката изградње јавних путева у погледу безбједности;

62) **радна машина** је моторно возило намијењено за вршење одређених радова властитим уређајима и опремом, које по конструкционим особинама не може развити брзину већу од 30 км на сат;

63) **раскрсница** је површина на којој се укрштају или спајају два или више путева, као и шира саобраћајна површина која настаје укрштањем, односно спајањем путева;

63а) **растојање** је најкраћа бочна удаљеност између најистуренијих тачака возила или лица, односно других објеката;

64) **регионални пут** је јавни пут који повезује важнија привредна подручја Босне и Херцеговине и који обезбјеђује најрационалнију везу између општина;

65) **у сарадњи** с надлежним органом значи да је орган који доноси подзаконски акт обавезан обезбиједити учешће у изради или давању мишљења надлежног органа о подзаконском акту;

66) **скуп возила** чине моторно возило и прикључна возила која у саобраћају на путевима учествују као цјелина;

- 67) **смањена видљивост** постоји када, због неповољних атмосферских или других прилика, возач не може јасно уочити друге учеснике у саобраћају на удаљености од најмање 200 м на путу ван насеља, односно од најмање 100 м у насељу;
- 68) **стајалиште** је дио површине пута намијењен за заустављање аутобуса, тролејбуса или трамваја ради уласка и изласка путника и које је обиљежено саобраћајним знаком;
- 68а) **станица техничког прегледа** је организација овлашћена од надлежног органа за обављање послова техничког прегледа возила;
- 68б) **свјетлоодбојни прслук** је одјевни предмет намијењен лакшем уочавању лица која се на јавном путу налазе ван возила;
- 69) **стикер наљепница** је доказ регистрованог возила;
- 69а) **шинско возило** је возило посебно конструисано и искључиво намијењено за вожњу по шинама;
- 69б) **тахограф** је уређај уграђен у моторно возило који биљежи елементе битне за употребу моторног возила и/или рада возача;
- 70) **теретно возило** је свако моторно возило које је намијењено за превоз терета;
- 71) **трактор** је моторно возило конструисано да вуче, потискује или носи измјењива оруђа, односно да служи за погон таквих оруђа или за вучу прикључних возила;
- 71а) **тегљач** је моторно возило намијењено и опремљено за вучу полуприколице;
- 72) **трамвај** је возило на шинама с електричним погоном, намијењено за јавни превоз путника и које је, ради напајања мотора електричном енергијом, везано за електрични вод;
- 73) **тролејбус** је моторно возило намијењено за јавни превоз путника које, осим сједишта за возача, има више од осам сједишта и које, ради напајања мотора електричном енергијом, има контакт с електричним проводником;
- 74) **тротоар** је посебно уређена саобраћајна површина намијењена за кретање пјешака, која није у истом нивоу с коловозом пута, или је од коловоза одвојена на други начин;
- 75) **трицикл** је моторно возило на три точка симетрично постављена у односу на средњу уздужну осу, с топлотним мотором чија је радна запремина већа од 50 цм³ или чија је конструкцијски највећа брзина већа од 45 км/х;
- 75а) **туристички воз** је скуп возила који чине вучно возило и прикључна возила, намијењени за превоз путника у парковима, хотелско-туристичким и сличним насељима, на површини на којој се не обавља саобраћај или путу на којем се саобраћај обавља у туристичке сврхе;
- 76) **учесник у саобраћају** је лице које у саобраћају на путу управља возилом или се налази у возилу или на возилу, које тјера, води или јаше животињу која се креће путем, као и пјешак или лице које своје послове и радне задатке обавља на путу;
- 77) **укупна маса** је маса возила заједно с масом терета који се превози на возилу, укључујући и масу лица која се налазе у возилу, као и масу прикључног возила с теретом, ако је оно придодато возилу;
- 78) **улица** је јавни пут у насељу који саобраћајно повезује дијелове насеља;
- 78а) **шеф станице техничког прегледа** је лице које је стекло услове да води станицу за технички преглед возила;
- 79) **возач** је лице које на путу управља возилом;

80) **возачка дозвола** је јавна исправа коју је издао надлежни орган и којом се доказује право управљања возилом одређене категорије или поткатогије;

81) **возило** је свако превозно средство намијењено за кретање по путу осим покретних столица без мотора за немоћна лица и дјечијих превозних средстава;

82) избрисана

83) **запрежно возило** је возило које вуче упрегнута животиња;

84) **заустављање** возила је сваки прекид кретања возила на путу у трајању до пет минута,

осим прекида који се прави да би се поступило по знаку или правилу којим се регулише саобраћај;

85) **земљани пут** је пут без изграђеног коловоза и коловозног застора, па и кад на прикључку на јавни пут има изграђен коловоз;

86) **зона смиреног саобраћаја** је подручје у насељу, обиљежено прописаним саобраћајним

знаком, у којем се возила не смију кретати брзином већом од брзине хода пјешака због дозвољеног кретања пјешака и дјечије игре